

Under kappe- fligen

Essays,
digte og
tegninger

Gudrun Toldam & Ida Michelsen

Gudrun Toldam og Ida Michelsen: Under kappefligen

Illustrationer: Ida Michelsen.

Redigering: Heidi Bobjerg. Cover og layout: Henri Nissen

Bibelcitater: De fleste er fra Bibelen på hverdagsdansk (udgivet af Scandinavia). Idas citater er fra den autoriserede udgave fra 1959.

Copyright 2023: Forfatterne og forlaget Udfordringen,

Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld, Danmark. Tlf.: 74 56 22 02

Bogsalg: www.hosianna.dk

Mail: forlag@udfordringen.dk

Mail til forfatterne: Se bogens flapper.

ISBN 978-87-90887-04-9

EAN 9788790887049

Indhold

FORORD	5
TAK FOR ALT	6
FRELSESVÆRKET	7
SPOR	10
KONGE MEN PÅ ÆSELRYG	11
VEJ UD AF BEKYMRING	12
MORGENFANFARE	14
TIL ALLE TIDER	14
BAG FACADEN	15
VI ER JO SÅ FORSKELLIGE	16
KAPPEFLIGEN	20
STADIGVÆK SÅ SPREDT	21
TUSIND TAK	21
DU KOMMER MIG I MØDE	22
REGNBUER I LYS AF GUDS NÅDE	22
GUDS TEGNING	29
RENÆSSANCE	29
KÅBEN	30
DET ER ALDRIG FOR SENT	31
SEN BLOMSTRING	33
ÆRES DEN, SOM ÆRES BØR	34

NÅDENS DANS	38
ANEMONEBØN	40
NYT ÅR	40
REJSEFÆLLESSKAB	41
NYFØDT DAG	42
DET GRØNNES	42
RELATION FREMFØR RELIGIØSITET	43
VANERS VINDELTRAPPER	47
VÆRKTØJ	47
AT ÅBNE SIG	48
EN VEJ UD AF MISMOD OG DEPRESSION	49
FILOSOFI	53
MORGENBØN	54
GUDS OMSORG MIDT I SORGEN	55
I DETTE NU	57
LÆNGSEL	58
NÅR VI BEDER	59
STILLE HJERTE	63
PÅ BÆNKEN	64
DEN FORTABTE SØN	65
HJEMME IGEN	69
ANDRE TEGNINGER AF IDA	72

FORORD

Vi har skrevet denne bog som en hyldest til livet, til mangfoldigheden og til Gud og hans skaberværk.

Mennesker med forskellige evner kan supplere hinanden og berige hinanden og gøre det, den ene kan, mere fyldigt og mere rigt, når det føjes sammen med det, den anden kan.

Det er en lovsang til Gud, når vi tegner, maler, skriver, digter, synger og glæder os over alt det, Gud har givet. Vi vil gerne give dig en palet af tanker og kreative udtryk til inspiration og refleksion og opmuntre dig til at bruge de gudgivne evner, som du har fået, på din helt egen og originale måde.

Bogen består af tre forskellige typer af tekster som en fortløbende dialog mellem os to forfattere. Der er tanker om Guds vejledning til os gennem Bibelen, og om det, der rører sig i tiden. Der er digte og stregtegninger og poetiske prosatekster.

Tilsammen er det en hyldest til det liv, som Gud har givet os at leve, med den mangfoldighed af udtryk, evner og kreativitet, han har lagt ned i hver vores personlighed.

Gudrun og Ida

TAK FOR ALT

Tak for alt det, der er,
for blomster og biller
og gadekær,
for store glæder
og for de små,
for veje og stræder,
for markens strå.

Tak for fodspor
i nyfalden sne,
for knopskud
endnu svære at se.

Tak for din pensel
og kunstnerpalet,
for farver vi kender,
og dem,
vi endnu ikke har set,
tak for det hele og mere til,
for alt, hvad du er og gør og vil!

Frelsesværket

Esajas 13,3 "J skal øse vand med glæde af frelsens kilder."

Jda: Det er OK at være ingenting, det er ikke os, der skal fikse noget som helst, eller nogen som helst. Der er i virkeligheden ikke noget, vi skal leve op til, og når der ikke er det, er der heller ikke basis for at fejle, falde igennem, komme til kort.

Det at møde op eller være til stede i den eller den sammenhang er ikke en eksamen, hvor man kan risikere at dumpe. Nej, for dybest set er vi allerede dumpet.

Menneskeheden dumpede, da syndefaldet var en realitet, og nu er vi afhængige af nådesbevisninger, af frelse, af Frelseren! Vi blev sat fra bestillingen i tidernes morgen. Ødelagde det for os selv. Og da Frelseren kom, ødelagde vi også ham, så

det så fuldkommen endegyldigt umuligt ud alt sammen. Altså indtil opstandelsen! Indtil det viste sig, at døden kom til kort. Den fik ikke det sidste ord, og fjendens tilsyneladende sejr blev gjort til skamme. Helt og fuldkomment!

Frelsen - Frelseren - overvandt døden. Menneskehedens hjælper overlevede, så paradistilstanden fra dengang blev genoprettet, genetableret. Fader-/barneforholdet blev igen en mulighed, vel at mærke med den genopstandne Frelser som mellemmand. Gud selv havde taget højde for miseren i Edens Have. Hans egen søn skulle blive vores redning, skulle blive sonemidlet mellem den fortabte (forfejlede) menneskehed og ham selv som far for de børn, han selv satte i verden i sin kærlighed, visdom og væld.

Gudrun: Det er så fint, den måde, du udtrykker det på, Ida.

Din poetiske åre viser sig, selv der hvor du skriver prosa.

Gud har givet os mennesker så mange, rige gaver.

Det er spændende at tænke på, at af alle mennesker på jorden, som lever i dag og som har levet, er der ikke to, der har det samme DNA eller det samme fingeraftryk.

Vi er skabt af Gud og det opmuntrer os så meget til bare at være os selv, originale, som vi er af natur. Lad os aldrig kopiere hinanden, eller ønske at være som en anden. Vi har hver vores originale gaver og giver allermest pris til Gud og bliver allermest os selv, når vi udtrykker os på vores helt egen måde.

I mit liv med læsning af Bibelen har jeg mange gange undret mig over den rigdom, som Bibelen indeholder. Den er et mesterværk. Den er verdens mest solgte bog. Den er jo ikke kun én bog, men består af 66 forskellige bøger, skrevet af 40 forskellige forfattere i en lang periode på omkring 1500 år. Alligevel hænger det sammen og giver mening fra 1. Mosebog til Johannes Åbenbaring. Det er et genialt værk.

Der står i 1. Mosebog, at Guds ånd svævede over vandene, Og så talte Gud og skabte derved verden. Jeg forestiller mig også, at Guds ånd svævede over de mange skribenter, som skrev Bibelen, sådan at det til stadighed blev ved med at være det ord, som Gud ville bruge til at skabe, så vi fik noget at holde fast i og holde os til.

SPOR

Slidte spor
i solbrændt sand.
Her gik ørkenfolket
med længsler som bly
og tørre tingers tort.

Her gik
menneskehedens små
gennem tider og evigheder,
for at finde ly
og finde føde.

Her gik vi
med telt og tornyster,
indtil ørkenens konge
kom forbi
og tog os op.

KONGE MEN PÅ ÆSELRYG

Konge, men på æselryg
kronet, men med torne,
sendt som kærlighedens svar
til de sammensvorne.

Konge, men i ringe pragt,
hyldet, men med løgne
af et folk i spottedragt,
som var faktisk nøgne.

Konge, og på æselryg
i lydighedens skrud,
bøjet til det sidste suk,
skænket liv til os
af Gud

VEJ UD AF BEKYMRING

"Tidligt søndag morgen, mens solen var ved at stå op, gik de ud til gravhulen. "Hvem mon vi kan få til at rulle den store sten væk fra indgangen?" sagde de til hinanden."

(Markus 16,2)

Gudrun: Det første sted, jeg vil tage os med til, er historien i Markusevangeliet kap. 16. Jesus er død, han er blevet begravet og nogle af de disciple, eller efterfølgere, som havde været sammen med ham igennem længere tid, var nu på vej ud til den gravhule, hvor han var blevet lagt. Der var i jødedommen på den tid, en tradition for at komme med duftende salver, som de salvede den døde krop med.

Der står, at det var tre kvinder: Maria Magdalene, Salome og Maria.

Hvad gav de udtryk for, de tre kvinder, da de var på vej til graven? En bekymring for en nært forstående, problematisk situation, som de ikke kendte løsningen på. De var ikke i stand til at flytte den tønstunge sten. Så det var et helt reelt problem, som de stod overfor. Det viste sig imidlertid, at deres bekymring havde været unødvendig. Som mange af vores bekymringer iøvrigt også ofte er. Der står nemlig i vers 5: "Men da de nåede frem så de, at stenen allerede var rullet væk. De kunne gå lige ind i gravhulen".

Sikke en overraskelse. Problemet var allerede løst.

Jeg havde for mange år siden en oplevelse med det her afsnit af Bibelen. Vi havde på det tidspunkt 3 små børn, min mand var taget alene i kirke en påskemorgen, jeg havde valgt at blive hjemme sammen med børnene. Mens børnene legede godt, fandt jeg min Bibel frem og læste om påsken og om opstandelsen. Da jeg kom til det her afsnit, kunne jeg ikke lade være med at tænke på vores ældste datter, som den sommer skulle starte i 0. kl. Hun er født med et handicap og brugte derfor stadigvæk ble, og jeg var så frygtelig bekymret for, om hun skulle blive drillet og holdt udenfor i klassen af den grund. Det var som en kæmpe stor sten, der skulle rulles

bort, og som jeg i hvert fald ikke kunne rulle bort, hvor gerne jeg end ville.

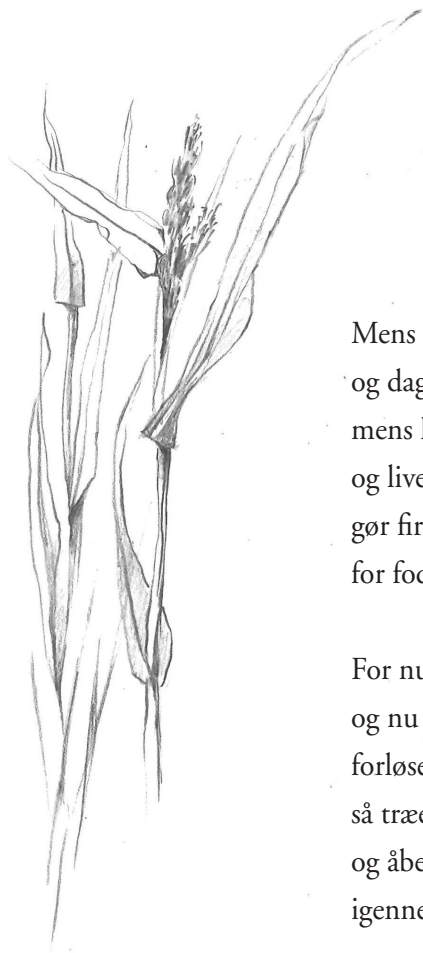
Da jeg læste den historie den formiddag, blev jeg så enormt opmuntret og fik sådan en tro for, at det problem, som jeg så forude som et stort og uløseligt problem, det ville Gud løse for os, på samme måde, som de tre kvinder oplevede det med deres bekymring og deres problem.

På den måde kan Bibelen tale lige ind i vores hverdag og ind i forskellige livssituationer, og det er én af grundene til, at vi kalder Bibelen for Guds ord. Altså Guds tale til os. Med til historien hører så også, at det rent faktisk ikke blev noget problem for vores datter, hun blev aldrig drillet med sin ble, hverken i 0. kl eller senere oppe i de højere klasser. Det løste selvfølgelig ikke alle problemer med et trylleslag, men vi oplevede Guds omsorg på den måde, og min ødelæggende bekymring blev fjernet og gjorde, at jeg havde mere overskud til mit liv og mine børn.

Ida: Det rammer plet, for her sidder jeg, og der er bekymringer inde i billedet. Klokkeren er elleve en formiddag i oktober. Solens stråler skinner uden forbehold. Også på mig. Der er lys og varme i strålerne. De kommer direkte fra Guds hjertekammer. Det er musik fra kærlighedens partitur, der er på spil, med nye toner ind i de menneskers livssituation, der føler sig udfordret over evne. Som nu i mit tilfælde, og muligvis også i dit. Måske kan man sige at "klokkeren er elleve en formiddag i oktober" på ethvert tidspunkt og til alle tider. Både for kvinderne ved graven, og for os i vor tid.

Som førhen, så også i dag. Efter nat følger morgen, og morgensolens stråler smelter hjerter.

MORGENFANFARE TIL ALLE TIDER

Mens natten mister magt
og dagen skutter sig i morgenkåbe,
mens lys og mørke skifter vagt,
og livet pibler ud af duggens dråbe,
gør firmamentet morgentoilette
for foden af den nye dag.

For nu skal blomst og bille ud af dvale,
og nu skal alt det skabtes potentiale
forløse selve lovsangstonen,
så træerne kan rette kronen
og åbenbare himlens kraft og vælde
igennem hvert et strå og hver en nælde.

BAG FACADEN

Bag ved knoppens fløje,
lysets åbne øje,
inde i hvert modnet skud,
farver, der vil ud.

Skjult bag hård facade
sarte grønne blade,
under vinterfrosne skæl
liv alligevel.

Aller inderst inde
ængstelse at overvinde,
allerstørste forårsfryd
at høre himlens kriblelyd.

VI ER JO SÅ FORSKELLIGE

*“Hvis jeg vil, at han skal leve, indtil jeg kommer igen,”
svarede Jesus, “hvad angår det så dig? Følg du mig!”*

(Johs 21,22)

Gudrun: Vi er alle forskellige, vi har forskelligt udseende, forskelligt temperament og vi kan se meget forskelligt på mange ting.

I Johannesevangeliet har vi et meget sjovt eksempel på det. Jesus havde valgt 12 forskellige unge mænd som elever hos sig, eller disciple, som de kaldes i Bibelen. Og discipel betyder vist nærmest bare lærling. De gik sammen og fulgtes ad hver dag, og de skulle så lære af Jesus, hvordan man levede som en efterfølger af ham, som en kristen. Det hed de bare ikke endnu på det tidspunkt.

En af dem var Johannes, som senere skrev om hele forløbet i Johannesevangeliet, en anden af de 12 var Peter. Johannes og Peter var to meget forskellige personligheder. Efterhånden som vi læser igennem Johannes' fortælling kan man godt fornemme, at der kunne opstå situationer, hvor de to ikke helt forstod hinanden. Og det kan jeg også godt forstå, Johannes blev betegnet som: den discipel Jesus elskede (det var sådan set ham selv, der kom med den betegnelse!) og Peter var som hans diametrale modsætning: en skarp, hurtig og til tider ikke så følsom person. Han var en rigtig ledertype. Lad os nu komme igang og få gjort noget ved tingene! Det havde Johannes til tider lidt svært ved at følge ham i. Johannes sagde dog tilsyneladende ikke så meget til Peter om det, men tænkte sikkert i sit stille sind, at Peter kunne være irriterende. Måske blev Johannes også lidt misundelig (uden at sige det højt til nogen). Han kunne måske blive misundelig på Peters vovemod og hans hurtige bemærkninger, Peter kunne altid finde på noget at sige i enhver situation, Johannes havde brug for mere tid til at tænke sig om, inden han satte ord på sine tanker.

Nu møder vi dem begge to her i Johs. kapitel 20. Her var de tre kvinder lige kommet løbende tilbage fra graven, hvor Jesus ikke længere var, og nu står der: “Derfor skyndte de sig så tilbage til Peter og den anden discipel,

som Jesus holdt særlig meget af og sagde til dem:”Der er nogle, der har taget Herren væk fra graven, og vi ved ikke, hvor de har gjort af ham”.

Og her kommer det lille, sjove afsnit, som jeg tit har moret mig over, er kommet med i Bibelen. Det er bare så menneskeligt, og vi skal huske, at det er Johannes, der har skrevet det.

“De to disciple løb straks ud til graven. I begyndelsen løb de side om side, men den anden discipel løb hurtigere end Peter og nåede først frem”!

Ja, ja, de var jo også bare nogle ’store drenge’, og lidt konkurrence var der plads til. Og her får Johannes lige lidt oprejsning for alle de gange, hvor Peter var først med en god bemærkning,

hvor Johannes stod og tænkte så længe, at samtalen allerede var gået videre til noget andet, inden han fik sagt noget. Han kunne løbe fra Peter. Ha, ha. Jeg kom først, fysisk kan du alligevel ikke matche mig, Peter.

Jeg synes det er så herligt.

Senere kommer vi til pinsen, hvor de allesammen er samlet, der er stor ståhej i Jerusalem, Helligånden er faldet på alle disciplene, og nu er der brug for én, der tør træde frem og tage ordet. Det bliver helt naturligt Peter. Der står i Ap G, at Peter trådte frem, sammen med de 11. Jeg tror Johannes var lykkelig for, at de havde en Peter, der turde træde frem og tale til den store flok af forskellige mennesker, der havde samlet sig. Peter havde ordet i sin magt, han tænkte klart (og hurtigt) og ved Helligåndens inspiration, fik han sagt det helt rigtige. Der var simpelthen 3000 mennesker der begyndte at tro på Jesus den dag, da Peter talte til dem. Jeg tror, Johannes var lykkelig!

Men så kommer der et lille vedhæng til historien om de to og deres relation i Johannes 21 (og det skete noget tid inden det med Peters tale i pinsen.)

Jesus siger til Peter, at han kommer til at lide martyrdøden. Han siger det ikke direkte, men antyder det ved at sige: *“Men når du bliver gammel, vil du komme til at løfte armene, og en anden vil binde et reb om livet på dig og føre dig derhen, hvor du ikke har noget ønske om at gå hen.”*

Lige derefter vender Peter sig om og ser Johannes, og hurtigt som han

er, også interesseret, grænsende til det nysgerrige, spørger han Jesus: "Hvad så med ham dér, hvordan skal det gå ham?" Så får han et skarpt og irettesættende svar, Jesus siger: "Hvis jeg vil, at han skal leve indtil jeg kommer igen, hvad angår det så dig? Følg du mig." Det er næsten lige før, Jesus siger: "Pas du nu bare dig selv, Peter!"

Hele dette forløb giver os en god illustration på, hvor forskellige vi mennesker er, hvor store udfordringer der kan være, der hvor mennesker skal arbejde tæt sammen. Man kan opleve udfordringer med samarbejde på sin arbejdsplads, eller i et parforhold, og hvor svært det til tider kan være at forstå den anden, som er så forskellig fra én selv.

Her får vi et godt eksempel på, hvordan to mennesker fandt hinanden i et arbejds- og trosfælleskab, trak på hinandens stærke sider og bar over med hinanden.

Ida: Det får mig til at smile! For er det ikke sådan, at vi to næsten er forskellige på samme måde, som Peter og Johannes var det? Du er dygtig til at træffe beslutninger, til at sætte skub i ting og nå frem til konkrete resultater. Som Peter. Selv er jeg lige modsat og kan sagtens genkende manglen på vovemod, behovet for lang betænkningstid i et væld af situationer, og en snert af misundelse over at være så langsom.

Gudrun: Og så mødte vi endda hinanden forholdsvis sent i livet. Du er vokset op i København og jeg er vokset op i en lille landsby på Sydfyn, boede på en landejendom med syv køer og med grise og høns. Gik i skole i en lille friskole med ca 50 elever. Som 25 - årig blev jeg gift med Dan og vi fik fire børn.

Ida: Al den tid, jeg kan huske fra min barndom, ville jeg meget hellere have boet på en bondegård på landet, end i vores ellers dejlige lejlighed i København. Men det VAR her jeg trådte mine barnesko, og det VAR her, jeg voksede op sammen med mine to mindre søskende.

At livet som single også blev mit tarv og min del, hører med til den livsfortælling, jeg som 82 - årig har bag mig nu.

Gudrun: Vi er forskellige på mange områder. Du er et meget kreativt menneske, og jeg er noget af det mindst kreative, man kan forestille sig. Men jeg elsker at skrive og at studere Bibelen. Og jeg elsker at læse dine digte, de rører ved noget dybt inde i mig.

Ida: Ja, min slægt på især min fars side var glade for musik og andre musiske sysler. Selv var jeg også glad for at tegne, male, digte og for at forme i ler. Den blanding udgjorde mit DNA og kom til at sætte sit præg på min væren og mine valg gennem alle årene.

Men tænk, at vi to, så forskellige som vi netop er, kan dække os under samme kappe i hver vores specialdesignede kappeflig.

KAPPEFLIGEN

En flig af din kappe, ja bare en flig
henover dit bævende kræ,
for under din kappe, ja kun under den
er tryghed at finde - og læ.

En flig af din kappe, jeg falder til ro
i fligens beskyttende fold,
der passer så fint til min tilstand og form,
jeg glemmer hvordan jeg var kold.

En flig af din kappe - en frelsende flig,
der dufter af himmelens lys,
og kalder mig helt ud i åbent land,
hvor farvernes glød igen fornys....

STADIGVÆK SÅ SPREDT

Stadigvæk så spredt,
som strøet på en steppe,
stadig ingen sammenhæng,
ingen flod og ingen ebbe.

Stadigvæk som ingenting,
mere bar end nøgen,
helt perpleks og faret vild
i min egen søgen.

Stadig helt afhængig
af at blive fundet,
og blive båret hjem igen,
og atter blive sammenbundet.

TUSIND TAK

Du tager mig alvorligt,
tager mig ved hånden,
tager mig med,
tager mig ind til dig.
Du tager min byrde,
tager affære,
og tager teten.
Tusind tak!

DU KOMMER MIG I MØDE

Du kommer mig i møde,
du spotter, hvor jeg er,
du ser, jeg mangler grøde
og gir mig vand, med mer'.

Du bøjer dig og retter
de skæve blade ud,
du skruer op for solen,
så jeg igen får overskud!

Og når min ryg sig atter ranker,
så kan jeg skue vidt omkring,
da giver du mig dine tanker
og svingfjer, der har mere sving!

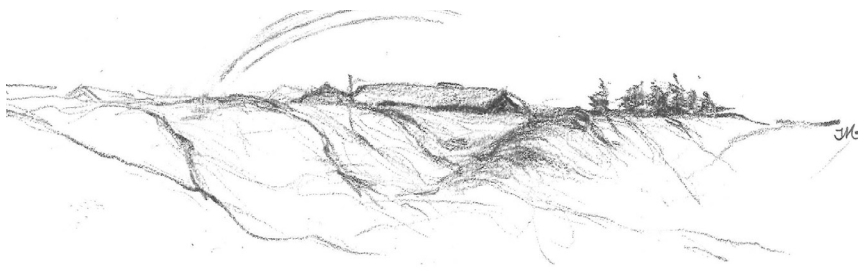
REGNBUER I LYS AF GUDS NÅDE

Gudrun: I de allerførste blade i Bibelen står der beskrevet, hvordan Gud skabte de første to mennesker og satte dem til at passe og administrere Edens have.

Der findes en nutidig, dansk salmedigter ved navn Johannes Johansen. Han har skrevet mange skønne salmer bl.a. : Du som har tændt millioner af stjerner og Det dufter lysegrønt af græs.

Han var født i 1925 og døde i 2012. På et tidspunkt var han biskop i Helsingør stift. En anden af hans kendte salmer hedder: I blev skabt som mand og kvinde. Det er en bryllupssalme, som har været sunget til mange bryllupper igennem årene. Den er skrevet i 1977.

I teksten skriver Johannes Johansen bl.a.:

*I blev skabt som mand og kvinde / af den samme skaberhånd//
I fik sol og sang i sinde / optændt af den samme ånd.*

Og videre siger han i sidste vers af salmen, som er smuk og poetisk:

*Derfor pris ham, mand og kvinde, underet med jer er sket
kærlighed kan sammen binde / så I bli'r fuldkommen ét.*

Dengang Johannes Johansen skrev den salme i 1977 (og tilsyneladende reviderede den i 2001, da der står disse to årstal ud for den) var der ikke noget underligt eller krænkende ved at skrive sådan en salme. Der er imidlertid i de senere år opstået en stærk bevægelse i vores verden omkring kønsidentitet, som gør at sådan en salme pludselig næsten kan virke som en krænkelse af visse mennesker i vores samfund.

Da vores ældste datter igen var indlagt på OUH til undersøgelse og behandling på grund af den rygmarvsbrok, hun er født med, lå hun på en firesengsstue på en speciel børneafdeling. I en af de andre senge lå et lille barn, som var en del yngre, jeg husker ikke nøjagtig hvor gammel.

I samtalerne med barnets mor fortalte hun mig, at de ikke på daværende tidspunkt kunne sige, om det var en dreng eller en pige. Barnet var født uden ydre kønsorganer, og derfor skulle de nu igang med nogle undersøgelser, som skulle vise, om der var anlæg til livmor og æggestokke, eller om

der i de indre organer var tegn på, at det var en dreng. Det var jo en stor sorg for det unge par og en kæmpe udfordring i forhold til, hvad de skulle gøre, når det viste sig, hvad køn barnet var født med. Skulle de operere eller bare lade naturen gå sin gang. Vi talte sammen og græd sammen og delte smerten med hinanden. Den slags børn fødes der nogle ganske få af om året, og hver gang er det en stor smerte i de familier, der oplever det.

Der findes også mennesker, der fødes som transkønnede. D.v.s. at der er en markant og varig uoverensstemmelse mellem det køn, man fik tildelt ved fødselen, og det køn, man aktuelt oplever at være. Nyere undersøgelser peger på, at ca 0,5 - 2 % af befolkningen har en kønsidentitet, som er anderledes end det køn, man blev tildelt ved fødselen.

Jeg tror på, at Gud giver en helt særlig nåde og hjælp til de mennesker. De kæmper en kamp, som vi, der ikke har oplevet det på egen krop, ikke kan sætte os ind i. Det kræver forståelse og indlevelse fra omgivelserne, for at sådanne personer kan føle, at de hører til og ikke er forkerte. Jeg tror på, at der i de kristne fællesskaber er et oprigtigt ønske om at blive bedre og bedre til at rumme alle, uanset vores forskelligheder.

“Der er nogle, der forbliver ugifte, fordi de fra fødselen af er ude af stand til at fuldbyrde et ægteskab, og andre, fordi mennesker har gjort dem ude af stand til det.” (Matt 19,12)

Det kan godt være lidt kryptisk, hvad Jesus her hentyder til, men det er super interessant at grunde over det her i vores tid, hvor debatten om kønsidentitet er blevet så aktuel.

Jeg tror ikke, at Jesus åbner op for muligheden for, at et ægteskab kan være andet end mellem en mand og en kvinde. Men han fortæller os i hvert fald, at der er nogle mennesker der er født med noget, der gør, at de ikke kan fungere i et ægteskab. Og at andre har været udsat for noget, der er blevet påført dem af et andet eller andre mennesker, som gør, at det ikke er muligt for dem at fungere i et ægteskab.

I Ap G 8,26 og helt frem til vers 38 kan vi læse en meget interessant beskrivelse af en oplevelse, som disciplen Filip fik. Han fik besked af en engel på at tage hen til den vej, der går mellem Jerusalem og Gaza. Her ville han finde en vogn med en mand, der sad og læste i Esajas' bog. Manden var dronningen af Etiopiens skatmester. I den danske Bibel er det ikke nævnt, men i den græske grundtekst står der, at manden var en eunuk. Altså en kastreret mand. Lukas - som er forfatter til Apostlenes Gerninger - fortæller os, at Filip forklarer evangeliet om Jesus for skatmesteren, som så på et tidspunkt stopper vognen og stiller Filip spørgsmålet: “Her er der vand, er der noget i vejen for, at jeg kan blive døbt?”

De går sammen ned i vandet, og Filip døber etioperen. Altså var der ikke noget i vejen for at han kunne blive døbt, at han kunne blive en del af Guds menighed.

Det, der greb mig og rørte mig så meget, da jeg læste det nu igen var, at den mand, som stillede det spørgsmål, får et ubetinget: JA, du hører også til, NEJ der er ikke noget i vejen for at du kan blive døbt. Han var ikke jøde, han var sort afrikaner - og han var eunuk, altså ude af stand til at fuldbyrde et ægteskab.

Her får vi bekræftet, at Gud ikke gør forskel på mennesker, alle hører til, alle er velkomne hos ham, der er ingen under- eller overmennesker. Der er ikke nogle krav, der først skal opfyldes inden vi får lov til at komme til Gud og blive døbt, når først vi har grebet troen på Jesus.

Når det så er slået fast, må vi også være helt tydelige, når vi deltager i kønsdebatten.

Der er ikke 72 forskellige køn. Vi kan ikke selv vælge vores køn. Vi er født med det køn vi har. Og vi skal ikke påtvinge vores børn og unge det dilemma. Det er simpelthen omsorgssvigt. Af frygt for at virke politisk ukorrekte, så må vi alligevel turde stå frem og gå imod de strømninger i tiden, der efterlader børn og unge i en alt for svær valgsituation. Vi voksne

må være tydelige og omsorgsfulde nok til at hjælpe de næste generationer trygt på vej.

Det er interessant, at der lige nu i Danmark er opstået en ny forening for bøsser og lesbiske og transseksuelle kaldet: Dansk Regnbueråd. De går interessant nok stærkt imod LGBT+ bevægelsen. På deres hjemmeside skriver de om LGBT og kalder dem ekstremister, de skriver bl.a. :

“Ekstremisterne benægter

etableret videnskab og undertvinger vores ytringsfrihed - man kalder fænomenet for "wokeness".

I Dansk Regnbueråd kalder vi det vanvid. Kampen mod denne 'politisk korrekte' dybt intolerante ideologi bliver den næste store værdikamp.

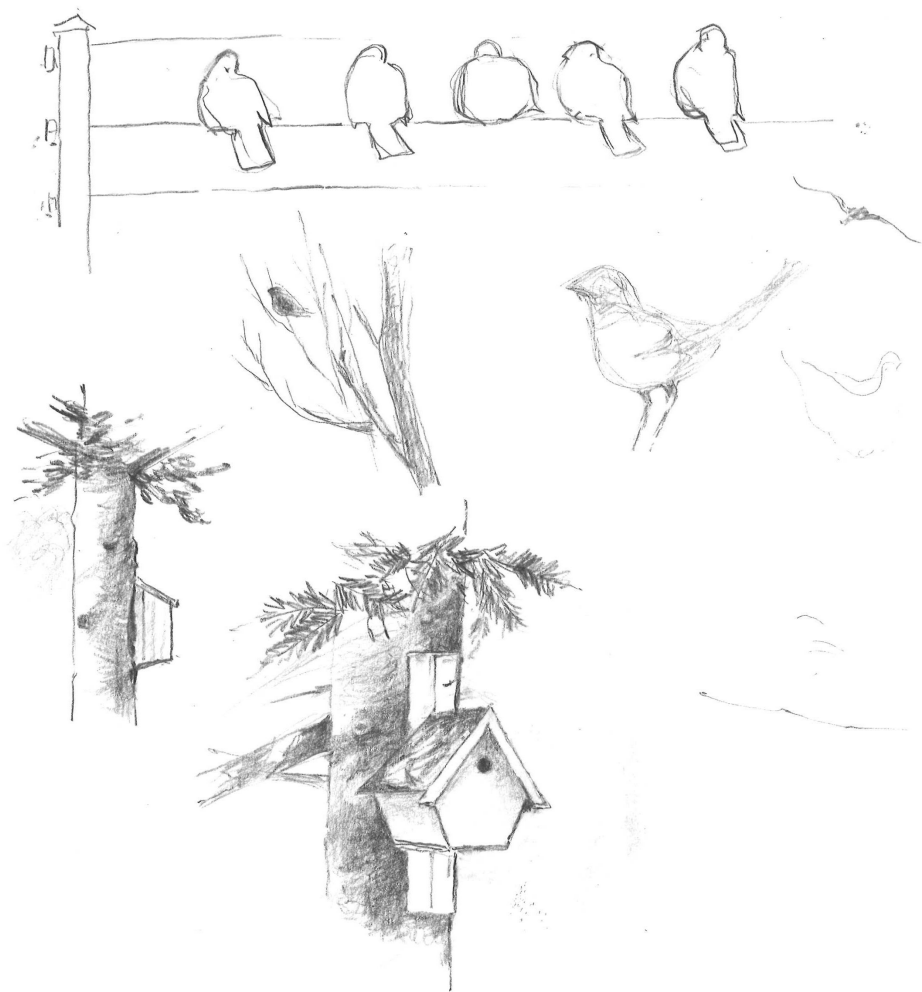
Det handler nemlig ikke bare om LGBT folk - det handler om os alle sammen. Om dig. Om dine børn. Om løgn og om sandhed. Og om hvilket menneskesyn Danmark skal drives af i fremtiden. "

(Skrevet af Marcus Dib Jensen, transseksuel, formand for Dansk Regnbueråd.)

Det er ret interessant. Og jeg kan ikke lade være med at sidde med de tanker, at Jesus engang har sagt: Hvis I tier, skal stenene råbe. Med det tror jeg, Jesus mente, at hvis de, der egentlig burde udtale sig, så der bliver en klar vejledning - fx biskopperne - hvis de ikke kommer med klare udtalelser, så er der andre, der må hæve røsten og sige sandheden - i dette tilfælde blev det så Dansk Regnbueråd.

Men tilbage til spørgsmålet: Har vi kristne tiet for længe? Der har i tidligere tider været tradition for i mange kristne kirker og menigheder, at vi bare var imod. Imod abort, imod homoseksualitet, imod sex før ægteskabet. Men vi har ikke været gode til at møde mennesker, der hvor de rent faktisk befandt sig. Men vi er ved at være der, hvor vi skal finde vej på en ny måde. Vi må aldrig gå på kompromis med sandheden. Og en af de absolutte sandheder er at Gud elsker alle mennesker. Og vi er skabt i hans billede. Som mand og kvinde skabte han os. Vi må finde mod og kærlighed nok til at tale sandt om Gud og sandt om livet, ellers lader vi de mange i stikken. Må Gud hjælpe os.

GUDS TEGNING

Du som tegned' mig i dine hænder,
se, du tegner end,
vender bladene i blokken,
tegner atter - og igen,
tegner nye formationer,
tegner mønstre, tegner leg,
og når jeg ser på det, du skabte,
ja, så ser jeg faktisk dig!

RENÆSSANCE

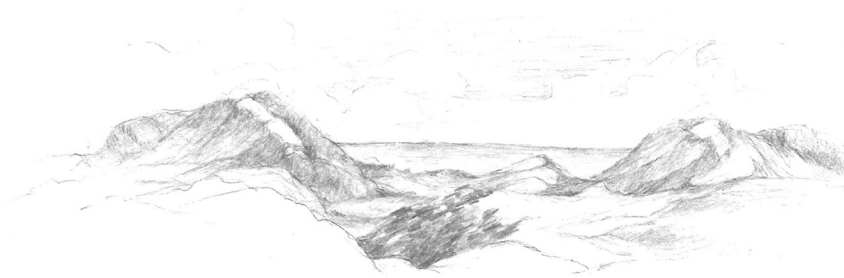
Renæssance, om jeg må be',
trods bidt af tidens tand,
som I kan se!
Nye svingfjer
ny kulør
(Ikke blot den grå fra før)
og til sidst
en lille fjer i hatten,
som får andre til at smile,
når jeg føjter ud i vinternatten

KÅBEN

Den passer ikke helt,
er stykkevis og delt
- den kåbe, der blev lagt på mine skuldre
den rutcher ofte ned
så alting går i skred,
og verden truer med at ville smuldre.

Den sidder også lidt på skrå
- den kåbe jeg fik på,
og farven passer ikke altid til paletten
- til tider grå som muld,
til andre tiden lidt for gul
og ikke helt i trit med etiketten.

Men når jeg nu en sådan kåbe fik,
så må jeg prøve på at finde en mimik,
der passer til de skæve dimensioner,
og glemme alt
om pli og pjalt,
så der bli'r plads til nye konstruktioner.

DET ER ALDRIG FOR SENT

(Blomsten) Sl 92,13-15 “De retfærdige grønnes som palmer, vokser som Libanons cedre, plantet i Herrens hus grønnes de i vor Guds forgårde; selv grånende bærer de frugt, er friske og fulde af saft.”

Ida: Familier har deres fælles hemmeligheder. Store og små, et stikord, og alle i familien ved straks, hvad det dækker over, eller et skævt smil, og de indviede nikker, mens andre føler sig hægtet af. “Hemmelighederne” behøver ikke i sig selv at være så opsigtsvækkende, det var nok så meget den samlede situation, der fx var så komisk, pinlig eller uforglemmelig sjov dengang. Det var hele atmosfæren, der satte scenen.

Min bror var en lille knægt, da vi i en eller anden selskabelig sammenhæng, kom til at tale om en bestemt person. “Hvor gammel er hun?” spurgte én af de tilstedeværende. ”Trediv,” lød svaret fra en anden. Hvorpå min bror med himmelvendte øjne og skinger stemme gentog: “TREDIVE”!?

Alle lo, og det var i den situation, én af vores familiehemmeligheder opstod: Nemlig at en trediveårig er en olding!

Alder er et vidt begreb. Man kan både føle sig gammel, når man er ung, og ung, når man er gammel. Vi lærer hele livet og bliver aldrig

færdiguddannede. Vi er på rejse og på jagt efter selve meningen med at være til. Guds ord siger, at vi lever for at blive ham mere og mere lig. Det er en stor tanke og et ufatteligt mål at stile efter. Derfor er det godt, han selv er med os på rejsen. Uendelig godt! Og ja, i takt med, vi bevæger os gennem livslandskabets aldre, lærer vi både Guds karakter og vores egen at kende. Vi kommer mere og mere til at blive som dem, vi i virkeligheden er.

Selv har jeg nået en vis alder, er både blevet over tredive og firs, og er stadig i gang med at finde min Gud og mig selv.

Rejsen har været lang og har bevæget sig igennem mange slags årstider. Fx årene med uddannelse, karriere og satsning. Det gjalt om at blive til noget, klare sig godt og begå sig i verdens virkelighed. For mig, en middelmådig affære. Kåben sad ligesom lidt skævt på mine skuldre, følte jeg. Jeg havde endnu ikke helt fundet min egen 'melodi'

Årene gik, rejsen fortsatte. Sorger og glæder, men også bevægelser i vækstlaget gennem det alt sammen.

- Og så på et tidspunkt endelig tilsynekomsten af små, nye spirer, der netop piblede frem i dette vækstlag.

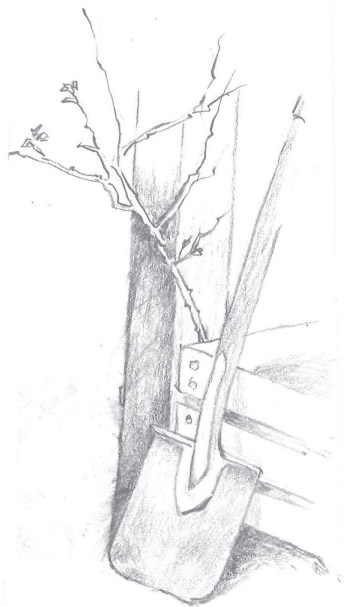
I dag er jeg en anden, end jeg var. Jeg har forligt mig med at være en slags 'sart plante', og er ved at lære, hvad det betyder. Det, jeg er kommet frem til er, at det aldrig er for sent at træde ind i noget nyt, og /eller nærmest at blive til noget nyt. Det 'sarte' lagde Gud ned i mig fra starten. Det karaktertræk trivedes bare ikke ret godt sammen med 'satsning og karriere'

Sådan ser jeg det i dag. Og nu er jeg vist, som sagt, blevet lidt bedre til at tage vare på sartheden. Når jeg gør det, viser det sig, at poetiske, kunstneriske og andre musiske spirer vokser frem - og når det sker, så føler jeg mig næsten helt ét 'med min Gud og med mig selv.' Ja faktisk helt ung indeni, som en på "TREDIVE", måske!

SEN BLOMSTRING

Det, jeg gerne ville,
kom som alt for silde,
først i alderdommens 'skrud'
sprang blomster ud,
og nu er jeg som 'på spanden',
tænker faktisk, "send en anden",
mangler mod til blomsterne at markedsføre
og vil meget hel're blive indendøre.

Giv mig mod til vilde vover,
væk det vovemod, der sover,
tag blot al min politur, og skrækken
for at komme udn'for hækken!

ÆRES DEN, SOM ÆRES BØR

*"I skal ære Kristus ved at underordne jer hinanden."
(Efeserbrevet 5, 21)*

Gudrun: Æres den, som æres bør. Det er et lidt gammelt udtryk, som alligevel er let forståeligt også i dag. Det er til gengæld ikke så let forståeligt, hvad der ligger i det, at skulle ære nogen. I vores danske, flade samfundsstruktur, hvor vi siger du til statsministeren og nærmest også bare siger du til dronningen, er vi ikke så bekendte med begrebet at omgås andre mennesker med ære eller ærefrygt. Der er en sjov lille hændelse, som fandt sted engang for nogle år siden, hvor dronningen stillede op til en pressekonference. En af journalisterne stillede et spørgsmål til dronningen og brugte tiltaleformen: DU. Dronningen studsede et ganske kort øjeblik, hvorefter hun afbrød ham og sagde: "Nu skal jeg ikke være meget sippet, men jeg tror ikke, vi har gået i skole sammen, jeg tror ikke vi er dus!"

I et af de ti bud lyder det sådan her: "Du skal ære din far og din mor!" Der ligger nok meget mere i det, end vi lige umiddelbart forstår. Men vi har måske allesammen en fornemmelse af, at der ligger nogle livsprincipper skjult her. Hvis vi ser en mor og hendes seksårige søn i supermarkedet, og sønnen råber: "Fuck dig, din dumme møgso!" Så krummer vi automatisk tæer i skoene, ønsker at kigge den anden vej og går hjem fra supermarkedet med en stille sorg i hjertet, som ikke rigtig vil fortage sig. Det dér var ikke godt, det var ikke sådan, det skulle være. Det er hårdt for moren, og det er mindst lige så hårdt for drengen. Han er ikke blevet undervist i nogle vigtige livsprincipper, som gør, at vi som mennesker føler os godt tilpas i vores relationer i familien og i livet i øvrigt.

I Bibelen er der mange steder, hvor ordet ære nævnes, både at vi skal ære Gud, og at han vil ære os, hvis vi lever efter hans ord.

Da Josva, som er en af de store ledere i Det Gamle Testamente, skulle

indsættes som leder for det jødiske folk efter Moses, taler Gud til ham og siger bl.a.: ”Stå fast og vær modig, for du skal lede mit folk i erobringen af hele det land, jeg har lovet jeres forfædre”. Han blev altså indsat som leder af Gud selv. Han blev ordineret. Det var ikke på grund af egne personlige ambitioner, at han nu stod overfor den store opgave, som han, sammen med folkets andre ledere, skulle løse. Senere i kapitlet taler han til folket og giver dem nogle anvisninger på, hvordan de skal handle, og så svarer de ham: ”Alt hvad du siger, vil vi gøre. Vi vil adlyde dig, som vi adlød Moses. Enhver, der ikke vil adlyde dig, skal dø. Stå fast og være modig”. Det var jo en meget stærk loyalitetserklæring til en nyindsat leder. De havde i hvert fald den gode vilje, spørgsmålet var, om de helt kunne leve op til det. Men de fornemmede klart, hvad der var rigtigt i den situation.

Ligger der mon en hemmelighed i det at være loyal overfor sine ledere, sine præster og andre ledere i samfundet? Ja, det tror jeg. Jeg tror, der er et gudgivent princip her, som vi ikke må underkende værdien af.

I Kong Davids liv (også en af de helt store i Det Gamle Testamente) kan vi også se, at det var noget, han havde taget til sig som et livsprincip. I 1. Sam 16 bliver David indsat som konge over Israel. På det tidspunkt havde Israel faktisk en anden konge, Saul. Han havde været ulydig imod Gud, og der skulle nu en anden konge til. Men i mange kapitler i 1. Samuels Bog er det stadigvæk Saul, der regerer i landet. Han ved, at David skal være den næste konge, og han føler et stærkt had og en voldsom jalousi imod David. Saul prøver flere gange at komme David til livs, selvom han bortforklarer det og lyver om det. Så David må flygte for Saul og skjule sig i ørkenen. På et tidspunkt i kap. 26 læser vi, at David og hans mænd kommer til et sted i ørkenen, hvor Saul har slået lejr for natten. David og en af hans mænd sniger sig ind på dem, mens de ligger og sover, og vennen siger til David: ”Lad mig få lov til at spidde ham til jorden med et eneste stød!”. Men Davids svar er meget bemærkelsesværdigt, den mand, der har stræbt ham efter livet så længe og været så uretfærdigt ondsksfuld overfor ham, han ligger nu og sover, og hans livvagter sover og hans spyd

står stukket ned i jorden lige ved siden af hans hoved. Men David svarer: ”Nej, slå ham ikke ihjel den, der dræber Herrens salvede, vil blive straffet.”

Det er en enestående beretning om at ære den, der er salvet til et embede, ordineret og udvalgt til at løse en bestemt opgave.

Har vi samme forpligtelse i dag, til at ære vores ledere? Ja, det tror jeg bestemt vi har. Jeg tror vi fratager dem frimodigheden og trosmodet til at lede menighederne til de mål, som Gud sætter for sin kirke i dag, hvis vi tilbageholder den ære og respekt, som rettelig tilkommer dem. Det betyder ikke, at alt hvad de siger og gør er rigtigt, og at vi bare er nikkedukker, der godtager alt, hvad der sker og foregår i kirkerne. Men en kristisk holdning, der bliver udtrykt i hjemmene og i fællesskabet, kan forårsage, at vi ikke når det mål, som vi tilsammen var kaldet til at nå.

Kristus gav os apostle, profeter, evangelister, hyrder og lærere. Deres opgave er at træne de kristne til at udføre hver deres tjeneste. Det står omtalt i Ef 4, 11+12. I Korintherbrevet står der om de åndelige gaver, at det er Helligånden, der uddeler gaverne, men at det er Kristus selv, der giver os tjenesterne, disse mennesker, der har fået et kald og en udrustning til at bære de fem tjenester. Når det er Kristus selv, der har givet os gaverne, så skylder vi ham også at være taknemmelige for dem, at ære dem og at tage imod hans gaver til os.

Læg mærke til at folket dengang med Josva, sagde til ham: ”Enhver der ikke vil adlyde dig skal dø!” Uha da, den slags er vi slet ikke vant til, og det kan vi slet ikke forholde os til.

Men faktisk tror jeg, at der sker en form for død i de menigheder, hvor medlemmerne ikke vil acceptere deres præst og hans måde at lede på. Helligånden, som jo er den livgivende ånd, han der inspirerer og gør menighedslivet levende og spændende, skaber omvendelse, nye åndelige fødsler, mirakler og karismatisk livsudfoldelse han trækker sig tilbage, når der ikke er enhed og vi ikke vil tage imod vores ledere og deres tjeneste på den måde, de er kaldet til at gøre det, og som er naturligt for dem. Vi må ikke ”røre Guds salvede”.

Jamen skal vi så - helt blåøjet - bare acceptere alt. Nej selvfølgelig skal vi ikke det. Der er en forfærdelig historie om en frikirkepræst i Sverige, som myrdede sin første kone og senere også sin anden. Knutby hed den lille by i Nordsverige, hvor det fandt sted. I den menighed havde der over årene udviklet sig en forfærdelig, usund kultur. Det startede med at kirkens grundlægger Åsa Waldau udråbte sig selv til at være Kristi brud. Det kunne man ikke sætte spørgsmåltegn ved, for så var man vantro. Senere udviklede det sig til masser af vold, sex og kærlighedsintriger og en kultleder, der var totalt overbevist om, at hun gjorde alt med mandat fra Jesus. Menigheden i Knutby er et skrækeksempel på, hvordan en gruppe lukker sig om sig selv og nægter at fortælle pressen eller politiet noget.

Vores menigheder skal være åbne, transparente og altid villige til at lade myndighederne kigge os i kortene, hvis det skulle blive aktuelt. Vi må aldrig blive naive, godtroende 'kvæg' som lader sig manipulere af en psykopat. Dertil har Gud givet os sund fornuft og også gaver til at bedømme ånder.

Nådens dans

Johs. 3, 17 "Gud sendte ikke sin søn til verden for at dømme verden, men for at verden gennem ham kunne opleve frelse."

Jda: Nåde er en måde at tolke fejlagtighed på, gennemsyret af omsorg. Eller indhyllet i den. Ingen hårde ord eller 'overhalinger'. Hver og én forsøger vi, så godt, vi kan. Og hver og én snubler vi tit. I vores eget net, eller andres. Benene bliver fanget ind, så skridtene bliver skæve. Og fjendens net er gjort af noget godt stof.

Vi må styre udenom. Være stabile i egne skridt og egen tyngde. Men også lette. Lukke sommerfugles karaktertræk ind. Farvers fest og forvandling, som får fødderne til at smile. De kommer med deres egen atmosfære. De kommer med dans.

Hvem vil danse? Hvem vil med ind
i nådelandet på lette fjed? Uden
om hegn og holdenhed. Væk fra va-
ners vemod. Dansen begynder i
nådelandet, og alle kan danse
med allerede i dag. Også os med
tunge ben. Der er dansetrin til en-
hver. Forskellige trin! Nådens
hornorkester spiller op til dans i
dette øjeblik -

Guðrun: Når jeg læser dine poetiske prosastykker, Ida, også det her om nådens dans, så bliver jeg så glad. Den måde du formulerer ordene på og sætter dem sammen på, løfter mig op i mit indre på en meget speciel måde. Nogle mennesker bliver særligt glade eller særligt inspirerede af at kigge på kunst, som fx smukke malerier, andre nyder meget at lytte til musik i forskellige stilarter, din leg med ord og måden, du formulerer tanker og følelser på, gør mig glad og begejstret. Når du bruger den gave, så skaber du.

Jeg vil også gerne danse med i nådens dans. Det sker af og til derhjemme, når ingen andre ser det, at jeg sætter musik på og så danser jeg en nådens dans sammen med Jesus - men kun når jeg er helt privat!

NYT ÅR

Her sidder sådan en som mig,
med tømmermænd og sokker,
her tackles tankegods på rutchetur,
og vinterlige nytårsbrokker.

Her strides sådan en som mig
med både skrot og silke
i grænselandets spændingsfelt,
og vovemod på tynde stilke

Her ulmer liv på vej, på vej
i ly af vinterløvet,
her fostres vårens spirekraft
og nye skud, på trods af støvet.

ANEMONEBØN

Sådan som du skabte hvert et kræ,
ville du, det skulle være,
selv hvert blad på hvert et træ,
selv en skovbunds atmosfære.

Og når anemoner tænder lys ved træet rod,
er det som at skimte himlens fod,
og når duften fylder mine anemonehænder,
er det næsten li'som himlens bål, der brænder!

Rejsefællesskab

Esajas 41, 6 'Den ene hjælper den anden og siger, "Broder fat mod!"

Ida: Livet er som en rejse. Vi er alle på rejse, men ikke alene. Vi rejser sammen. Vi er ikke kun et rejse-selskab, men et rejse-fællesskab. Vi har måske rejst langt og er blevet trætte. Vi trænger til opmuntring og næring. Lidt sødt. En godbid. Et løft: "Du gjorde det godt!" "Du holdt ud." "Du gav ikke op og forlod ikke fællesskabet, trods ringe næring, sparsom vandrationering, urejsomt terræn, og manglende sigtbarhed!" "Du får noget af mit vand." "Lad mig bære din rygsæk lidt" "Tag min arm." "Prøv mine støvler." ... Hjælpsomhed har mange ansigter. Praktiseret kærlighed kan forvandle liv. En slat vand kan være et under. Et venligt ord kan smelte hårdhed og resignation. Guds folk er på rejse sammen. Kom med. Vær med. Lev med. Virk med. 'Lemmer på samme legeme' er rejse-fællesskab.

"At rejse er at Leve"

(H. C. Andersen)

NYFØDT DAG

Tænk jeg lever end
nyfødt dag i morgenkåbe,
vækker mig igen.
- Kalder ømt mit hjertes sanser
ud af skyggers tankepanser,
kalder mig til morgengymnastik
- selvom jeg har sidestik -
kalder mig så fint og stille
til igen at turde leve og at ville.
Tænk, Gud kalder end....

DET GRØNNES

Aldrig var jeg så gammel, som nu,
og aldrig så ung,
aldrig var himlen så lys, som nu,
og aldrig så tung.
Væksterne aldrig så tørre og triste,
regnskyen aldrig så tæt på at briste,
våren har slet ingen alder mer'
det' nu det grønnes, det' nu det sker!

RELATION FREMFOR RELIGIØSITET

“... han slog tilmed den kobberslange i småstykker, som Moses i sin tid havde lavet, for Israels folk var begyndt at bringe ofre til den.” (2 Kongebog 18,4)

Gudrun: Alene ordet religiøsitet, kan klinge og forstås helt forskelligt for forskellige mennesker. For nogle er det et 100% positivt ladet ord, for andre et negativt. Det kommer helt an på, hvad man lægger i det. Almindeligvis vil man tolke det, at være religiøs, at man tror på noget overnaturligt, tror på en gud eller på overnaturlige væsener.

Når man tager den negative betydning af ordet religiøsitet, så indebærer det, at man lægger mere vægt på ydre ting i sin tro, end på det, at have en relation til den levende Gud.

Mange af de gamle kirkesamfund, fx Den Katolske Kirke har mange symboler, ikoner og billeder som, hvis man ikke er på vagt over for det, kan komme til at tage opmærksomheden og dermed også erstatte livsforbindelsen til frelseren. Hvis man oplever, at det er vigtigt, at fx jomfru Maria beder for én, fordi man ikke selv kan komme til Jesus, uden at der er en mellemmand, så vil jeg bruge udtrykket religiøsitet om det. Man lægger mere vægt på noget andet end på Gud selv. I 1 Tim 2, 5-6 står der også: “Der er nemlig kun én Gud og én formidler mellem Gud og mennesker, mennesket Jesus Kristus.”

I 2 Kong18. er der et godt eksempel på én, der tog fat om den negative religiøsitet. Der står om kong Hizkija: “Hizkija gjorde, hvad der var ret i Herrens øjne. Han nedbrød offerstederne rundt omkring i landet, knuste stenstøtterne og væltede frugbarhedspælene. Han slog tilmed den kobberslange i småstykker, som Moses i sin tid havde lavet, for Israels folk var begyndt at bringe ofre til den.”

Jeg kan huske, at jeg, da jeg første gang læste det afsnit i Bibelen, blev

jeg meget overrasket. Jeg havde læst om hele det scenarie, der havde udspillet sig i ørkenen i sin tid, da Moses ledte Israels folk ud fra Egypten og på vej ind i Israel. Undervejs blev de angrebet af giftslanger, og de råbte til Moses og til Gud om hjælp og Gud viste Moses, at han skulle lave en kobberslange og sætte den op på en høj stang. Når nogen i lejren nu blev bidt af en slange, skulle vedkommende bare kigge op på kobberslangen, så ville deres liv blive reddet. En fantastisk symbolsk, profetisk forudsigelse om korset, om Jesus, der hang på en pæl, og når vi kigger op på Jesus, bliver vores liv reddet.

Nu var der imidlertid gået de mange år, kobberslangen fandtes stadigvæk, men nu var den ikke længere et symbol på jødernes tro og tillid til Gud og hans helbredende kraft, nu var det blevet til afgudsdyrkelse ligesom offerstederne og frugbarhedspælene. Det var ren overtro og afgudsdyrkelse. Så derfor gik kong Hizkija drastisk til værks, han ville udrydde alle former for falsk religiøsitet og overtro i sit land. Jeg kan godt lide, at der står: han slog kobberslangen i småstykker. Man kan se det for sig. Der blev ikke taget med fløjlshandsker på de symboler, på folkets religiøsitet og afgudsdyrkelse.

Det kan findes i alle slags kirker og menigheder, og vi må bede Gud om at hjælpe os til ikke, at komme til at tilbede andet end ham. Det er jo et af de første bud i Bibelen: Du skal tilbede Herren din Gud og ham alene.

Hvordan ser den falske religiøsitet så ud i de kirker, som ikke har krucifikser og ikoner og billeder med Jesus med glorie om hovedet? Den

kan have mange ansigter. Det kan fx være regler for, hvordan man skal klæde sig på. Det kan være forestillinger om, hvad man bør og ikke bør, her i vores menighed. Stærke holdninger til andre menneskers livsstil eller til musik i forskellige stilarter.

Modstanden mod abort kan for nogles vedkommende også blive til en stærk religiøs bastion i deres liv. Du må ikke misforstå mig og tro, at jeg går ind for abort, for det gør jeg principielt ikke. Jeg tror at alle mennesker - også fosteret - er skabt i Guds billede og har ret til at leve, ligesom du og jeg har fået lov til det. Men når man visse steder i verden bliver så rabiate abortmodstandere, at man kan finde på at lægge sig på lur uden for abortklinikkerne og skyde på de læger, der arbejder der, så er der stærke, religiøse kræfter på spil.

Det kan være meget svært at bedømme de ting, fordi de religiøse åndsmagter er mestre i at fremstille deres religiøsitet på en måde, så man kan få helt dårlig samvittighed, hvis man går imod dem. Det ser så helligt ud. Men vi må være på Kong Hezkijas hold: Han smadrede kobberslangen og slog den i småstykker.

Og vigtigst af alt er kærligheden. Det er noget af det, som Paulus har

understreget i sit brev til korintherne. Vi kan gøre og sige og kunne alle de rigtige ting, men hvis det bliver gjort uden kærlighed, så har det ingen værdi. Vi kan komme trofast til alle møderne og gudstjenesterne, vi kan bede fine bønner og betale mange penge til kirken, men det kan blive til religiøse øvelser. Det er kun kærligheden, der giver det hele værdi.

*“Hvis sønnen får sat jer fri, bliver I virkeligt frie”.
(Johs 8,36)*

Ida: Emnet religiøsitet får mig tit ud af starthullerne. Der var engang én, der forklarede forskellen mellem religion og religiøsitet og den kristne tro på denne måde:

“Religion er som en abeunge, der hænger på sin mors ryg, mens hun løber rundt. Den må selv holde sig fast, hvis den ikke vil falde af!

Kristendommen, derimod, er som en kattekilling, der bliver båret af sin mor i munden, den kan være helt afslappet, for det er kattermoren, der gør arbejdet”

En god nutidslignelse. - Et godt billede på forskellen mellem den religiøse og anstrengende lovtrældom, og Guds fordringsløse nåde.

Og jo, jeg måtte først og fremmest tale til mig selv, hvis jeg ville vove at indrømme, at jeg indimellem kan savne mere “kattetro” blandt os kristne. Altså mere af den fordringsløse, frigjorte naturlighed - og gerne tilsat strøgne teskefulde af humor og evne til selvironi og latter. Men Gud er nådig. Også denne kattekilling, der ikke selv kan leve op til standarden, bærer han rundt på med stor tålmodighed. Og hvor Helligånden er, der er der frihed.

Tænk engang! Guds ord taler sandt om os. Det er hans definition af os, der gælder. Og her kan vi hjælpe hinanden, tror jeg. Til at turde leve i den frihed, både morgen, middag og aften. Både ude og hjemme, og ikke mindst når vi er sammen med Guds folk. Tak for jeres kærlighed og hjælpsomhed til at komme fra religion til Guds favn.

VANERS VINDELTRAPPER

Farvel vaners vindeltrapper,
farvel gamle brillestel,
fængselsdøren står på klem nu
ud til himlens underfulde
ufatteligheder,
og der er små skamler at sidde på
ved fodenden!

VÆRKTØJ

- Kommer igen med mit værktøj,
kommer med pensler og pen,
lægger det her på alt'ret
lægger det der igen.

- Lægger det under din trone,
giver DIG tøjler og tov,
brug mine pensler og penne,
brug dem - jeg giver dig lov.

- Giver dig lov til at tegne
de mønstre, du gerne vil,
med mine søgende hænder,
der atter byder sig til.

AT ÅBNE SIG

Nu åbner blomsten sig,
for nu er tiden inde,
den åbner sig for liv og leg,
for det, den har på sinde
- at være blomst og bare blomst
med fortrin og skavanker,
og være simpelthen en 'forekomst'
I faderhjertets godhedstanker.

EN VEJ UD AF MISMOD OG DEPRESSION

*“Herre, jeg kan ikke mere!” sagde han “Tag mit liv!”
(1 Kong 19,4b)*

Gudrun: Vi mennesker kommer, i løbet af vores liv, ud i mange forskellige situationer. Jo længere man har levet, jo flere forskellige skæbner og livshistorier har man mødt og lyttet til. Selv har jeg været helt skånet for depressive perioder i mit liv. Det er der sikkert flere forklaringer på. Den ene er, at der ikke er en genetisk disponering for depression i vores slægt - at der er så mange andre mærkelige genetiske fejl og underlige psykiske tilbøjeligheder, det er en anden sag.

Den anden forklaring kan være, at jeg er et af de meget privilegerede mennesker, der har haft en tryk og næsten sorgløs barndom. Og det takker jeg Gud for. Mine forældre var ikke perfekte eller fejlfri, langt fra. Men de gjorde det, man kan forvente af alle forældre: de gjorde et godt, seriøst stykke arbejde for at give deres tre piger en tryk barndom. Uden vold og misbrug og uforudsigelighed. Min barndom var forudsigelig og tryk.

Vi møder i Det Gamle Testamente, i 1 Kong profeten Elias. En virkelig spændende, karismatisk personlighed. Han står benævnt som en profet, en af dem, som Gud talte til og bad om at give budskabet videre bl. a. til konger og andre med magt og indflydelse.

Elias har her i 1 Kong 18 haft et kæmpe opgør med nogle okkulte afgudsdyrkere, og han oplevede noget nær en sejrstrus, da Gud næsten bogstaveligt steg ned på det bjerg, hvor de var og lod ild opsluge brændoffer og stenene og vand og alt, hvad der var på det alter, som Elias havde bygget.

Nu var styrkeprøven overstået og Elias fik ekstra energi, så han i sejrstriumfens glædesrus, kunne løbe hele vejen foran kongens vogn ind til

byen. En fantastisk dag og en fantastisk kraftpræstation.

Nu kom så regningen, der skulle betales bagefter. Kongens hustru, Jezabel bliver rasende, da hun hører om forløbet den foregående dag. Hun sender en dødstrussel til Elias. Og det tager fuldstændig modet fra ham. Han bliver så bange, at han flygter ud i ørkenen.

Måske har du også prøvet at være i en lignende situation? Du har opnået et virkeligt godt resultat, vundet en stor personlig sejr, og så bum! De næste dage slår angsten og mismodet dig som en forhammer, og du går helt i sort.

Hvad gjorde Elias, og hvad gjorde Gud for at hjælpe ham?

Elias lægger sig under en busk ude i ørkenen og falder i søvn, han kan ikke mere, han vil ikke mere. I kap. 19, 4 siger han: ”Herre, jeg kan ikke mere, tag mit liv. (han havde selvmordstanker) Alle dine profeter er døde, så hvorfor ikke også jeg?”

Der kommer en engel og stiller noget brød og en krukke vand til Elias og siger til ham, at han skal stå op og spise, for det vil give ham nye kræfter. Jeg elsker det sted i historien. Gud begynder ikke at argumentere med Elias og forklare ham, at det ikke er helt som han tror, eller at nu må han tage sig sammen og læse i skrifterne, hvad Guds ord siger. Gud ved, at når man er så fortvivlet og deprimeret, så er man ikke i stand til at tænke rationelt. Tingene forstørres op i en dimension, så alt bliver uoverkommeligt og angstprovokerende.

Nej, han fik bare noget at spise, for det havde hans krop og psyke brug for.

Så Elias spiser og drikker og går videre ind i ørkenen. På et tidspunkt møder Gud ham igen. Og nu spørger han ham: “Hvad laver du her, Elias?” Og Elias svarer, som han oplever det: ”Herre almægtige Gud (læg mærke til, han har ikke mistet troen på Gud) jeg har brugt alle mine kræfter på at kæmpe for din sag... (Og længere nede) jeg er den eneste, der er tilbage, og nu vil de også slå mig ihjel.”

Ja, Elias, der er noget, du har forstået rigtigt, men så er der godt nok noget andet, der er blevet totalt overdimensioneret inde i din deprimerede hjerne.

Gud siger til ham:” Gå tilbage af den vej du kom. Så skal du salve en navngiven person til konge over Aram, en anden til konge over Israel. Elisa skal du salve til profet, og jeg vil skåne de 7000 mænd i Israel, som ikke har bøjet knæ for afguden Baal”

Ups, Elias, så var de jo ikke døde allesammen, vel? Du kunne bare ikke overskue det mere, fordi du var så træt og slidt.

Men Gud kom og opmuntrede Elias. Og det samme vil han også gøre for os, når vi som Elias siger: “ Herre, jeg kan ikke mere, jeg har brugt alle mine kræfter på at kæmpe for din sag, eller på at kæmpe for min familie eller min arbejdsplads.” Gud ser det og han har nye folk, der kan træde ind og afløse, erstatte og blive lige så effektive, som du har været. Bare vent og se. Der er et meget smukt udtryk i den gamle danske sang: “Det haver så nyligen regnet”. I den står der i et af versene: For de gamle, der faldt, er der ny overalt. Det synes jeg også, jeg har oplevet på mange måder i det åndelige arbejde. Vi kan godt være lidt modløse somme tider og tænke: Åh nej, nu kan jeg ikke mere og hvordan skal det dog gå? Men Gud har en frisk ung Elisa, som blev en virkelig stærk profetisk stemme i sin tid. Måske næsten stærkere, end Elias havde været.

Ida: En rigtig depression har jeg kun oplevet én gang efter sygdom, men melankolske perioder i det almindelige dagligliv kender jeg ganske godt til. Jeg tænker på dem som et livsvilkår, og - i bedste fald - også som brænde til det poetiske og kreative bål.

C.S. Lewis taler om bølgebevægelsens lov i menneskelivet, og fx poesi kan jo blive til både på toppen af bølger og imellem dem.

FILOSOFI

Sidder på min tue
prøver på at skue
vidt og bredt og stort.
Skuer dog kun græs og strå,
kun så langt kan øjet nå
livets tarv og livets tort...

Tænker på min egen tanke,
prøver på at sanke
større indsigt, mere vid,

tænker dog kun tanker små,
tænker græs og tænker strå
- sådan går min tid...

Ser på stjernevrmlen
skyerne på himlen,
vid og bred og stor,
ville gerne himlen nå,
men er selv et lille strå
på denne jord....

MORGENBØN

Også lige nu,
hvor håret er så uglet
også nu,
hvor det `perfekte look`
er blevet både skævt og bulet,
også nu til morgen,
hvor alt er hurlumhej
må jeg glemme vintersorgen,
og regne helt med dig!

GUDS OMSORG MIDT I SORGEN

Kom til mig, alle I, som er trætte og tyngede af byrder, og jeg vil give jer hvile. (Matt 11: 28)

Ida: Vi havde travlt på mit arbejde, som altid. Ergoterapiens værksted summede af liv, som afspejlede tilværelsens ekstremer. Det krævede sit, at være ansat i psykiatrien. Det krævede nærvær og indfølelse at møde og følge mennesker, der havde særlig ondt i sjælen.

Men den dag jeg mindes, var det mig, der blev ramt. Livet kan ændre sig fra det ene øjeblik til det andet, og det var det, der skete. Min søster var kørt galt, fortalte min mor spagfærdigt på arbejdstelefonen. - Om jeg kunne komme så hurtigt som muligt?

Den følgende nat mistede min bror og jeg vores søster, og vores forældre deres yngste datter. Hun, der fuld af lykke ventede sit første barn, som døde sammen med sin mor, 6 måneder gammel.

Savnet kom og gik, men føltes stadig som en 'tro' følgesvend i alle dagliglivets situationer. Sorg har mange ansigter.

Omkring et par år efter ulykken havde jeg en oplevelse, som jeg tænker på som et led i Guds måde at mildne min sorg på. Helt personligt designet, måtte jeg erkende, og meget bevægende.

Jeg var taget hen i et stormagasin, da jeg pludselig fik øje på den mand, min søster var gift med, min tidligere svoger. Han havde et barn på armen og kiggede på tøj, ligesom jeg gjorde. Vores blikke mødtes ikke, som vi stod der i hver vores verden, og min reaktion var at vende om på hælene og nærmest flygte hjem, så hurtigt remmer og tøj tillod det.

På det tidspunkt var mit hjem et værelse i et slags kollektiv. Det var et

hyggeligt værelse, men hvad skulle jeg gøre med alle de følelser, der som en tsunami havde ramt mig? Det barn skulle jo have været min søsters barn! Det var den tanke, der fyldte mest.

Jeg sad som I en tåge, da jeg pludselig så en klump ler for mig. Jeg vidste præcist hvor den lå, og vidste lige så sikkert, at jeg ville lave en figur, der skulle hedde: “ Ib med barnet”

Figuren blev til på ingen tid. Den voksede næsten frem af sig selv. Ikke bare som et stykke håndværk. Men som et udtryk for følelser så dybe, at ord slet ikke kunne beskrive dem. Og jo, figuren kom også til at ligne. Den var “Ib med barnet”

Efter tørringsperioden kom brændingen. Jeg var spændt på at se resultatet, men fik det aldrig at se. Figuren var nemlig sprængt helt itu i ovnenes hede, og grunden var den at leret, jeg havde brugt, slet ikke var keramisk ler, det var derimod dekorationsler, det ler, blomsterhandlerne anvender i deres arbejde. Det vil sige ler, der ikke er rensat, men fyldt med sten, urenheder og luftbobler. Derfor gik figuren i stykker i ovnen. Derfor fik jeg ikke ‘Ib med barnet’ at se igen.

Der gik en rum tid, hvor hændelsen levede i mig som et billede, der var ved at blive fremkaldt. Det var en proces, der var i gang, kunne jeg mærke. Det havde været forløsende at skabe figuren, og lidt efter lidt gik det også op for mig, at det var selve skabelsesprocessen, der var det Guds under, jeg havde længtes efter. Det var sådan det ‘fremkaldte billede’ så ud. Det var dér Guds mening med hændelsen lå gemt.

Gud er en stor pædagog, sagde en lærer engang til os bibelskoleelever. Vi forstod vist knap nok helt, hvad han mente.

Det gør ondt at miste, men også sorgens processer forstår Gud sig på. Han ved, hvad der er bedst for den enkelte af os. Han er en god pædagog

for ethvert menneske og til alle tider.

I min sorg dengang, var det gennem arbejdet med en lerklump, han mødte mig.

Gudrun: Denne gribende og smukke beretning fra det virkelige liv, rører mig så meget. Både jeres tab i familien dengang, Ida, men også måden, Gud trøstede dig på og begyndte en lægedomsproces i dig, er virkelig smuk, og understreger netop pointen om, hvor forskellige vi er som mennesker og hvordan Gud møder os hver især på den måde, vi har brug for det. Den klump ler blev lige netop den måde, Gud kunne tale til dig på.

I DETTE NU

I dette nu
er du,
når alt i mig
er uden klang
er du min sang.
Min egen stemme var så tom,
da du med nye strofer kom.

I dette nøgne nu
var også du.

LÆNGSEL

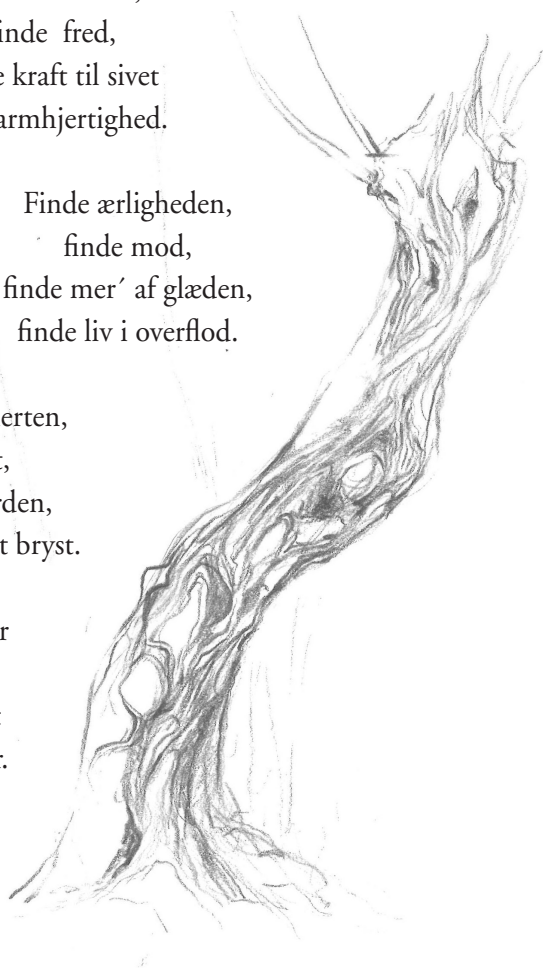
Finde glædens toner,
finde lys,
finde sin forsoner,
midt i tidens gys.

Finde ro i livet,
finde fred,
finde kraft til sivet
og barmhjertighed.

Finde ærligheden,
finde mod,
finde mer' af glæden,
finde liv i overflod.

Finde svar i smerten,
finde trøst,
finde trit i verden,
finde sangen i sit bryst.

Finde den der søger
de fortabte får,
blive set og fundet
og få lægedom i sår.

NÅR VI BEDER

” Desuden kommer Helligånden os til hjælp i vores magtesløshed, for vi ved ikke, hvordan vi bedst kan bede til Gud.” (Romerbrevet 8, 26)

Gudrun: Når vi beder - hvis vi beder - så kan det ofte være, fordi vi er kommet i en vanskelig situation. Vi beder også i andre situationer og beder sikkert - for manges vedkommende - dagligt eller næsten dagligt. Nogle af vores bønner kan måske til tider blive lidt rutineagtige, så har vi bedt i dag, så er det gjort!

Men i svære tider bliver vores bønner meget mere indtrængende og af hjertet. Næsten lidt voldsomme.

I 1 Samuelsbog 1 står der fortalt om en kvinde, der hed Hannah. Hun levede i et ægteskab, hvor de var to hustruer; det var ret almindeligt der, hvor hun kom fra, så det er ikke det, der er det bemærkelsesværdige. Men den anden hustru havde børn, og Hannah kunne ikke blive gravid. Så det var helt oplagt, at problemet lå hos hende. Hun var meget ked af det og ville forfærdelig gerne blive mor. Det kan jeg godt forstå. Det er en af de ting, der gør livet rigt. Følelsen af at have givet livet videre og den store glæde, der er forbundet med at have ansvaret for sådan et lille menneskebarn, er skøn og berigende.

I 1 Samuelsbog står der beskrevet, at Hannah, hendes mand og den anden hustru hvert år rejste til en anden by for at tilbede Gud i en helligdom, der fandtes der. Undervejs dertil, og sikkert også i andre anledninger, blev Hannah hånet fordi hun ingen børn kunne få. Da de kommer hen til helligdommen går Hannah derind og begynder at bede til Gud. Hun er så fortvivlet, at hun åbenbart opfører sig lidt underligt. Præsten Eli kommer hen til hende og bebrejder hende for, at hun jo må være fuld, siden hun opfører sig på den måde. Hannah forsvarer sig og forklarer, at hun ikke har drukket og at hun bare er så ulykkelig. “Nåh, hvis det er sådan fat, så ønsker jeg for dig, at Israels Gud må bønhøre dig, hvad end

du har bedt ham om,” svarer Eli hende. Han får ikke at vide, hvad hun havde bedt om, men der står, at Hannah så gik hen til de andre og var ikke længere bedrøvet. Hun kunne tilsyneladende lægge byrden fra sig der, og havde også tillid til det løfte, som Gud gav hende igennem præsten Eli.

Historien er, at Hannah rent faktisk bliver gravid, Gud besvarer hendes bøn og hun får en søn, som bliver profeten Samuel, som lægger navn til Samuels Bog i Bibelen. Gud svarer på Hannahs inderlige bøn, ja hendes fortvivlede råb til ham.

Når vi trygler Gud om svar på vores bønner, på de behov vi har, så kommer Gud os til hjælp. Vores sind er totalt åbent over for ham og vi får i visse tilfælde givet en tro og en overbevisning, som ikke kommer inde fra os selv, men som vi bliver givet af Helligånden. Jeg har oplevet flere gange, at jeg har bedt for noget eller for nogen andre mennesker, og så har jeg enten råbt højt (hvis jeg var alene i huset) eller i flere tilfælde grædt, uden at jeg egentlig selv havde følelsen af at være ked af det. Helligånden kan godt græde igennem vores krop og følelser. Der står også i Rom 8, at vi ikke ved, hvordan vi bedst kan bede til Gud, men så kommer Ånden os til hjælp med dybe suk, som ikke kan udtrykkes med ord.

Jesus oplevede også selv sådan en situation. Lige før han skulle korsfæstes, ligger han på knæ ude i Getsemane Have og beder til sin far i himlen: “Gud, hvis det er muligt, så lad mig slippe for det her. Men ske ikke min, men din vilje”. I Hebr står det beskrevet lidt anderledes, Hebr 5, 7-8 står der: Engang mens han (Jesus) levede her på jorden som menneske, bad han inderligt til Gud med tårer og smerte, for han vidste, at Gud var den eneste, der kunne fri ham fra en frygtelig død. Og så står der det underlige, som jeg flere gange er standset ved, når jeg har læst det: “Og Gud hørte hans bøn på grund af hans gudsfrygt!”

Kan man sige, at Gud hørte hans bøn - uden at han fik det, han bad om? Det er jo et interessant spørgsmål. Der står, at Gud hørte hans bøn. Hører Gud altid vores bønner?

Lad mig sige, hvad jeg tror om det spørgsmål: Jeg tror, Gud hører alle

bønner, der er bedt ud af et ærligt hjerte, bønner der er et råb om hjælp, bønner for andre mennesker, bønner der ikke bare er en rituel bøn, som remses mekanisk op. Svarer Gud på alle bønner? Jeg kender en lille søndagsskolehistorie om det emne, og den er ikke så ueffen. En lille dreng lå syg på hospitalet og bad Gud om at måtte blive udskrevet og komme hjem til jul. Han kom ikke hjem til jul og nu spurgte han sin far: "Hørte Gud ikke min bøn"? Hvortil faren svarede:" Nogen gange er Guds svar ligesom en lysregulering: enten grøn: ja gå, andre gange gul: vent lidt og atter andre gange rød: nej, stop!"

I vores menighed har vi i fire år bedt for en familiefar, der fik en kræftsygdom, som der normalt ikke er nogen helbredelse for. Lægerne gav ham to år at leve i, fra de gav ham diagnosen: lungehindekræft. Vi var mange, der bad. Familien, ham, hans kone og to sønner i skolealderen havde fået løfter om, at han ville blive helbredt. Her i forsommeren blev han begravet efter fire lange år med kemobehandlinger og mange, lange og smertefulde sygedage.

Gud, hvor var du henne? Havde du ikke hørt deres bønner?

Hans kone har ført en slags 'dagbog' i en lukket gruppe på Facebook. Her skriver hun bl.a.:

"Det er nu 7 uger siden. Det synes så længe siden og dog så tæt på ... Begge dele på samme tid.

For nylig kom jeg forbi en sætning i Luk 24, 21 - "Vi havde jo håbet".

Sagt af to disciple på vejen til Emmaus efter at Jesus var blevet korsfæstet og lagt i graven...

De havde håbet at Jesus ville befri dem og redde dem fra undertrykkelse. Men det skete ikke.... I hvert fald ikke på den måde, de havde forestillet sig. Og de var forvirrede og perplekse..... og vidste ikke, hvem den fremmede de talte med på vejen, var. Jeg, vores to drenge og mange andre havde håbet, at min mand ville være blevet helbredt.... Og det skete ikke på den måde, vi havde ønsket det....

Og så sker det, lige som han lover, Jesus møder os på vores vej, hvor vi sørger og føler smerten, han møder os som den genopståede Kristus og

han går sammen med os, giver os nyt håb, styrke og ny åbenbaring ...

Jeg kan identificere mig med de to disciple. Og jeg er så taknemmelig for, at jeg kender ham, der går sammen med os, så godt.

Så vi har det godt det meste af tiden. Vi lærer at leve livet uden at vores far er her hos os. Det er barskt, men vi bliver nødt til at tro, at det er muligt.“ (Teksten er min oversættelse fra hendes smukke, engelske formuleringer, og jeg har udeladt navnene.)

Så vidt dette tapre, ærlige fantastiske menneske, som har oplevet noget af det sværeste, som livet kan byde os. Jeg er så imponeret - og velsignet - af at læse og høre om, hvordan hun ikke vender ryggen til Gud, men rykker tættere på i denne helt umulige smerte og sorg. Det kan vi allesammen lære af.

“Du har udvalgt småbørn til at lovprise din herlighed for at lukke munden på dine modstandere. Når jeg ser op mod himlen, dine hænders værk, månen og stjernerne, som du har skabt, hvad er da et menneske, at du bekymrer dig om det, et menneskebarn, at du tager dig af det?” (Salme 8, 3-5)

Ida: De vers i Bibelen bevæger mig og kalder både på sorg og smerte. De rører ved det svære dilemma forbundet med bøn og svar på bøn. De kalder en magtesløshed frem, man kan opleve i forbindelse med at bede for andre, sig selv og store ting i denne verden. I Salme 8 skriver David om det under og løfte, at Gud bekymrer sig om menneskebarnet. Men det er især vers tre, der har beskæftiget mig i mange år. I den autoriserede bibeloversættelse står der: “Af spædes og diendes mund har du rejst dig et værn for dine modstanderes skyld, for at bringe til tavshed fjende og hævner.”

Gud bruger de mindste skabninger i kampen mod den største fjende. Så er hjælpeløshed jo en kvalifikation, når vi beder. Og så gør det slet ikke noget, at vores bønner ikke er så flotte. Guds veje og virkemidler går al-

ligevel over vores forstand. Og hans uudgrundelige kærlighed i forbindelse med at høre og besvare vores bønner også.

Her må vi gerne komme til kort.

Her må vi gerne give slip på trangen til at forstå.

Her må vi kapitulere, for Gud er Gud.

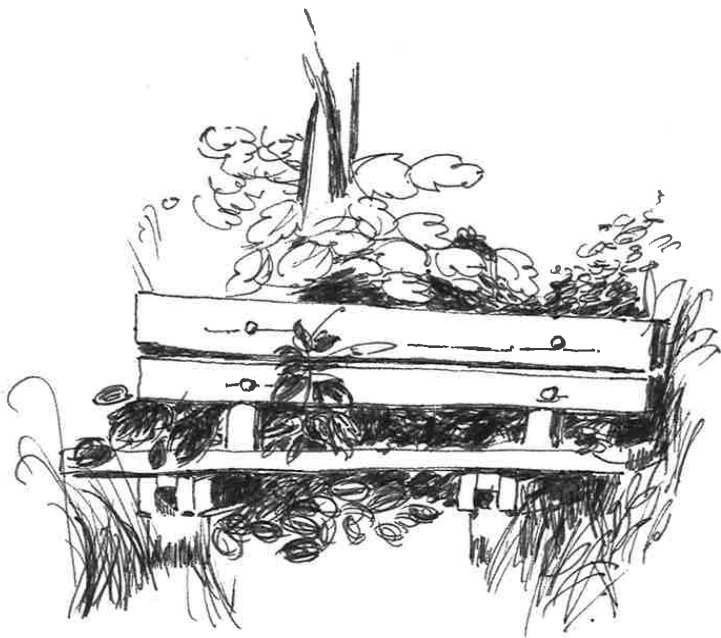

STILLE HJERTE

Når jeg bare tænker tanker,
gælder mine tanker dig,
når jeg kun kan sende sukke,
sender jeg dem samme vej.
Og når alt er tomt og øde,
så det knitrer dødt og tørt,
vil jeg tro, at selv de tørre lyde
har du ganske sikkert også hørt.

PÅ BÆNKEN

Ikke for at få,
men fordi du er,
kommer jeg med hatten i min hånd
og sætter mig
for blot at være nær.
Håber på en stille stund med dig
på bænken,
håber på et frikvarter
fra al min tænken,
håber på at kunne turde
bare være
sammen med dig
her på bænken
i din milde atmosfære!

Gudrun: Af alle dine skitser og stregetegninger, Ida, var den her med bænken den, der først fangede min opmærksomhed.

Den er så fin, den gamle bænk, den ligner næsten mig. Lidt slidt, ikke helt regelmæssig i faconen, efterhånden lidt mærket af slitage, vind og vejr.

Og så står den ude i naturen og ser så indbydende ud, når man har gået en af sine ture og er lige ved at være for træt til at gå det sidste stykke, så står den der og lokker: ”Kom og sæt dig her et øjeblik, så kan du altid gå lidt videre bagefter.” Den taler sit eget sprog til os, forskelligt hvem der kigger på den, så taler den til os om hvile, fred, dufte og fuglesang.

DEN FORTABTE SØN

“Min søn var fortabt, men nu er han fundet! Han var død, men nu har han fået livet tilbage.” (Luk 15,24)

Gudrun: På kunstmuseet Eremitagen i Sankt Petersborg hænger der et maleri af Rembrandt med titlen: Den fortabte søns hjemkomst. Det er et helt unikt og fantastisk smukt billede, som illustrerer den fortælling fra Lukas evangeliet, hvor Jesus fortæller sine tilhørere en historie om to sønner og deres far. Det er ikke noget, der er sket i virkeligheden, men Jesus gjorde ofte det, at han fortalte historier, for at folk bedre kunne forstå, hvad han mente.

Det fantastiske ved de historier er, at de op igennem tiden og i alle kulturer og folkeslag har kunnet bruges. Alle folk ved hvad en far og en søn er, alle folk ved hvad det vil sige at flytte fra barndomshjemmet, alle folk kender til jalousi og alle folk kender til anger og tilgivelse. De jøder der dengang stod og lyttede til Jesus' undervisning, havde selvfølgelig ikke den mindste anelse om, at de historier ville komme ud i hele verden og blive læst og forstået af millioner af mennesker over hele jordkloden.

Det er bare så genialt. Det er kun Gud, der på den måde kan tage det, der ser småt ud og gøre det til noget stort.

Tilbage til historien fra Luk 15,11 og resten af kapitlet. I korte træk handler den om en søn, der beder sin far om den del af arven, der tilhører ham. Han får den udbetalt og rejser ud i verden, lever livet og løber til sidst tør for penge. På et tidspunkt har han fået job på en landejendom og passer svin og er dér så sulten, at han er lige ved at være parat til at spise af svinenes foder. Så gør han op med sig selv, at der alligevel var bedre hjemme hos hans far. Han bryder op, rejser hjem og oplever at hans far tager imod ham med åbne arme, løber ham i møde, omfavner ham og holder en fest for at fejre, at han er kommet hjem.

Rembrandts maleri har inspireret forfatteren Henri Nouwen til at skrive en bog med titlen: "Den fortabte søn vender hjem". Det er en meget smuk bog, som har så mange dybder i sig og som giver læseren en stærk oplevelse af faderens - læs: Gud faders - kærlighed til sine børn. Og hans evne og vilje til at lukke sit hjerte vidt op for det barn, der var gået sine egne veje, men som vælger at vende tilbage til sin fars hus.

I 1999 boede vi i Tønder. Til påske kom der et amerikansk ægtepar ind i vores kirke. Vi faldt i snak med dem, sørgede for at tolke for dem under gudstjenesten og fandt bagefter ud af, at de var kommet til Tønder for at prøve at finde deres tysk/ danske rødder. Manden var lærer på en bibelskole i Prag. Vi hjalp dem med at finde de steder i arkiverne i Danmark, hvor man kunne finde deres slægtninge og ved afslutningen af deres ophold sagde de til os, at vi var velkomne til at låne deres hus i Prag, når de tog på sommerferie til USA den samme sommer. Vi tog imod tilbudet og kom til at tilbringe en dejlig ferie i et smukt hjem i udkanten af Prag. I huset var der en stor bogreol - manden var jo teolog og lærer - så de havde en meget stor og rig bogsamling. Ud af de mange bøger, fandt Dan en lille undseelig bog med titlen: *The Return of the Prodigal Son - a Story of Homecoming*. Dan tog den ned fra reolen - og var fortabt! Den bog kom til at betyde en forvandling. En ny åbenbaring

af hvor stor Guds kærlighed er til ham. Og også en dyb eftertanke ved læsningen af den ældste brors reaktion, da han opdagede hvor meget, der blev gjort ud af lillebrorens hjemkomst.

At komme til Gud for første gang, at slippe sine egne veje og planer og give sin vilje helt til Gud, det er at komme hjem. Jeg tror på at vi mennesker er skabt til at leve i fællesskab med vores skaber. Da mennesket syndede og blev bortvist fra Edens have, da blev vi hjemløse.

Vi har boet og arbejdet i Grønland i nogle år. På et tidspunkt mødte vi et ungt par, som i en periode boede i samme hus som os. Det blev en god og lærerig tid for os alle. Naja, den unge kone havde lige født deres første barn, en søn, og det var så smukt at se, hvor rolig og afslappet hun passede ham, ammede ham, når han var sulten, uanset hvor hun befandt sig.

Hendes mand, Hans, kom oprindeligt fra Østgrønland, og da vi kom til at kende hinanden bedre med tiden, fortalte han os om hans traumatiske barndom. Svigt og tab, sult og misrøgt var en del af hans drengeliv. Han fortalte også om mirakler, han havde oplevet, om hvordan han en mørk aften med snestorm ikke kunne finde hjem til sin bedstemors hus, og hvordan han råbte til Gud om hjælp og oplevede, at der kom en skarp lyssøjle og ledte ham til huset. Engang fortalte han også, at han havde bedt i sin barnlige nød: ”Tænk på mig næste gang du spiser, Jesus.” Han var så ofte sulten. Senere kom han til Nuuk som ung. Han fik en uddannelse som tømrer, utroligt nok klarede han det. Han var en sand mønsterbryder.

Hans fortalte os, at han en søndag gik hen i frikirken i Nuuk, som han åbenbart havde hørt om. I samme øjeblik, han kom ind i kirken, hørte lovsangen og satte sig ned blandt de andre, fik han en dyb følelse af at være kommet hjem. Han gav sit liv til Jesus den dag, og han har ikke sluppet ham siden - og det er omkring 20 år siden nu.

Den engelske forfatter C.S. Lewis, skriver et sted:

”Nu er jeg endelig kommet hjem! Det her er mit rigtige land! Jeg hører til her. Dette land er det jeg har ledt efter hele mit liv, selvom jeg aldrig kendte til det før nu.“

Et andet sted skriver han: "Det smukkeste i hele mit liv har været længslen - at nå op på toppen af bjerget, at finde det sted, hvor al skønheden kom fra - mit land, det sted hvor jeg burde have været født. Tror du ikke, det alt sammen betød noget, al den længsel? Længslen efter et hjem? For nu føles det ikke som at gå, men som at komme tilbage. "

Ida: Tak, Gudrun, for dine mange klare og afklarende essays, også dette. Det poetiske sprog kan virke snørklet - dit er dejligt konkret. 'Vi er jo så forskellige'. Tak også for vores gode rejsefællesskab igennem mange landsskaber, mens denne bog blev til, og nu tilbage til lignelsen om den fortabte søn.

'Hjemme igen', blev til for en del år siden. Det er et forsøg på at fortælle lignelsen om at løbe hjemmefra og komme tilbage igen, i en hverdagsagtig version. Et digt, der forresten meget godt beskriver denne 'poets' egen natur og flyvske tilbøjeligheder!

Tegningen over digtet er af en hyggelig gård i en lille by på Nordsjælland. - En gård, der - måske især for et menneske, der er vokset op på stenbroen i en storby - åndede fred og idyl. Mon den ligger der endnu?

Gudrun: Selvom den måske ikke ligger der mere, den gamle gård, så blev den i hvert fald boende i dit sind, Ida, og den blev symbolet på det, at komme hjem, som du også beskriver så godt i digtet her. På en måde blev den gård synonym med det at finde fred og tryghed og det, at finde hjem.

HJEMME IGEN.

Som et barn, der er løbet væk,
men kommer hjem igen,
kommer jeg med min bylt og banker på
.... endnu engang

Du åbner døren
og byder mig velkommen hjem
både med dine ord
med øjnene,
og med din åbne favn.

Så løfter du mig op
selvom jeg er våd og snavset,
gi'r mig et knus,
og bærer mig
ind i varmen.
Det våde tøj
er koldt og tungt.

Du hjælper mig af med det,
og efter badet
spiser vi sammen,
inden jeg kryber op
i den store sofa
og kravler hen i det ene hjørne
med min bylt.

Du følger efter,
sætter dig også,
og ta'r mig op på skødet.
Jeg skutter mig med bylten,
som er bundet til
og ser ud af vinduet,
mens jeg famler
for at få den op.

Jeg VILLE gerne
åbne for indholdet
og tale med dig om det,
men kan ikke selv
få knuden op!
Du kommer mig til hjælp
og løsner den
netop så meget,
at jeg selv kan
klare resten....

Så lægger du din arm
om min skulder
og ser mildt på mig
- endnu engang -
du hører historien
om de ting,

jeg har fået samlet sammen,
som jeg har båret på
og ladet mig tynge af.

Du siger, du forstår alt,
og at du stadigvæk
elsker mig,
og du bebrejder mig
ingenting.

“Det var det eneste rigtige,
du gjorde”,
bedyrer du mig,
“da du vendte næsen
hjemad igen
med det hele,
og nu skal jeg nok
tage mig af det”.

Jeg føler mig let
som en fjer,
og efter et sidste klem
smutter jeg ind i seng
og trækker dynen
helt op til næsen.

Det er godt
at være hjemme igen!

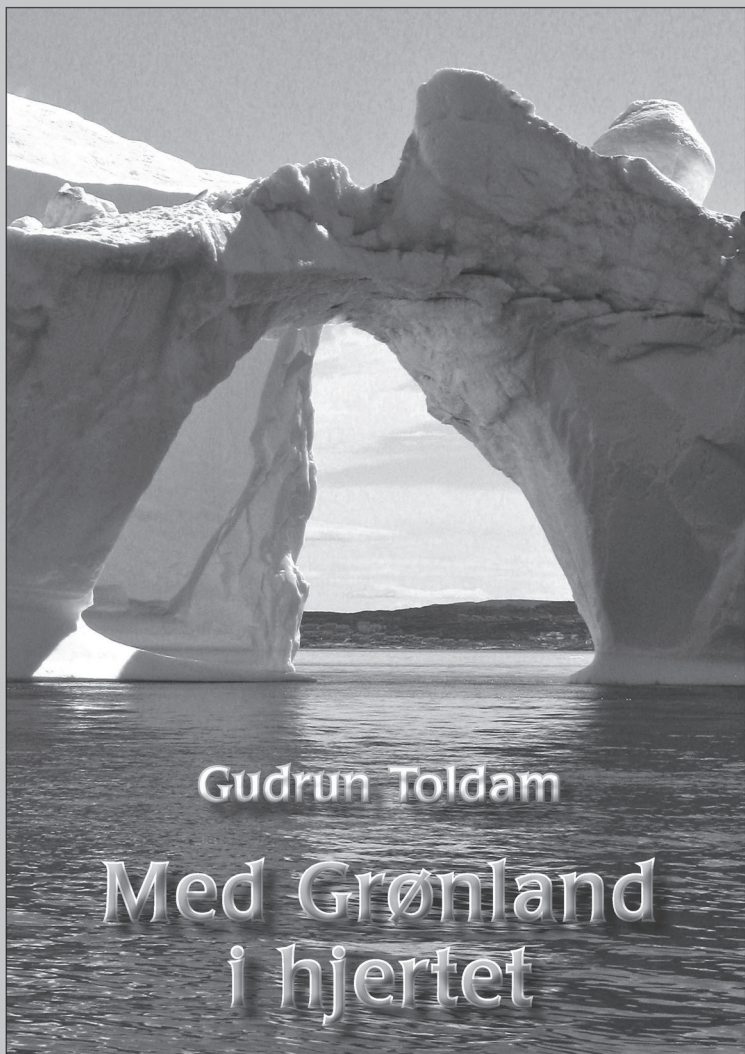

Gudrun Toldam

Med Grønland i hjertet

Læs også Gudrun Toldams dejlige erindringsbog, hvor hun fortæller om sin fynske barndom, sin omvendelse og ungdom i bl.a. København og Esbjerg, ægteskabet med Dan, og parrets kald til at rejse helt til Grønland - med børn. Illustreret med farvefotos. 198 kr. Bestil bogen på Hosianna.dk, Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld.

Mennesker med forskellige evner kan supplere hinanden og berige hinanden og gøre det, den ene kan, mere fyldigt og mere rigt, når det føjes sammen med det, den anden kan.

Det er en lovsang til Gud, når vi tegner, maler, skriver, digter, synger og glæder os over alt det, Gud har givet.

Vi vil gerne give dig en palet af tanker og kreative udtryk til inspiration og refleksion - og opmuntre dig til at bruge de gudgivne evner, som du har fået, på din helt egen og originale måde.

Gudrun og Ida.

Ida Michelsen

F. 1941 i København

Udd. ergoterapeut

18 års ergoterapeutarbejde

Ungdom med opgave

Dansk Europamission

Arbejdskollektiv i landlige omgivelser

Elev, tolk og medarbejder på International Apostolsk

Højskole i Kolding

Aftenskolelærer i Århus, kreative fag

Den Gamle By i Århus, konserv. afd. smedie

Skriv til mig på:

Ida.michelsen@gmail.com

Mennesker med forskellige evner kan supplere hinanden og berige hinanden og gøre det, den ene kan, mere fyldigt og mere rigt, når det føjes sammen med det, den anden kan.

Det er en lovsang til Gud, når vi tegner, maler, skriver, digter, synger og glæder os over alt det, Gud har givet.

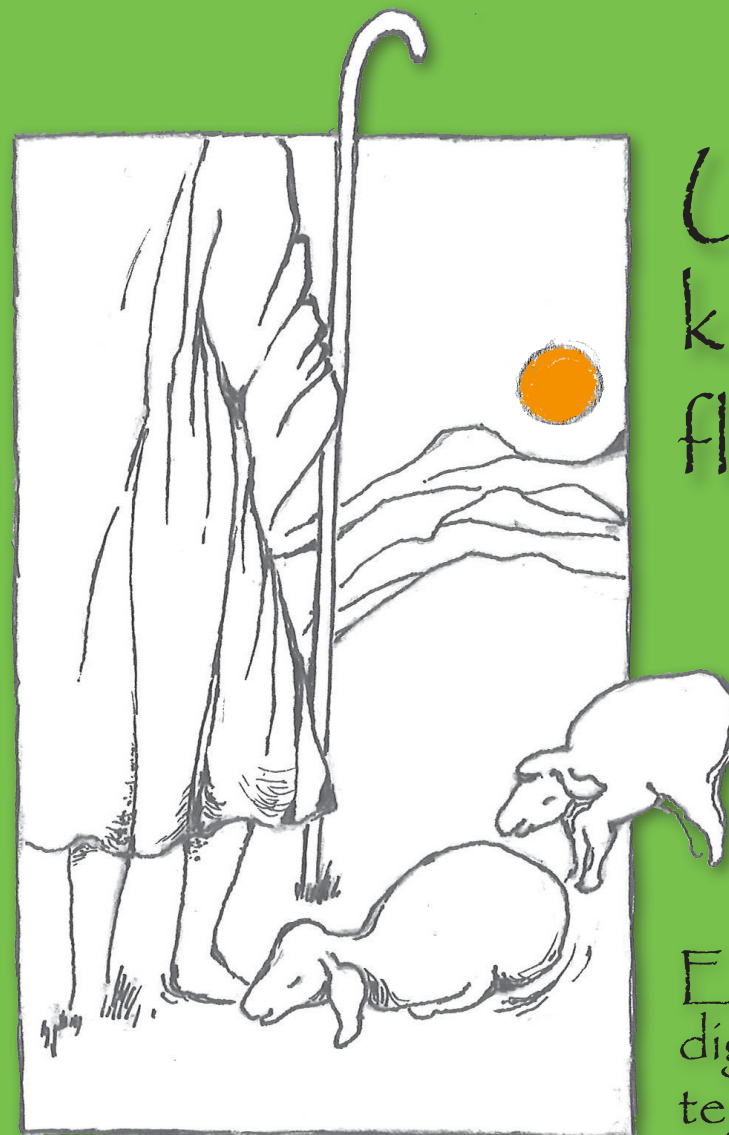
Vi vil gerne give dig en palet af tanker og kreative udtryk til inspiration og refleksion - og opmuntre dig til at bruge de gudgivne evner, som du har fået, på din helt egen og originale måde.

Gudrun og Ida.

Under kappefligen - Gudrun Toldam & Ida Michelsen

Udfordringen

Under kappefligen

Essays,
digte og
tegninger

Gudrun Toldam & Ida Michelsen

Gudrun
Marstrand Toldam

F. 1946 i Kirkeby, Sydfyn

Gift m. Dan Toldam 1972

4 voksne børn, 8 børnebørn

Udd. socialpædagog

Arbejdet i missionsarbejde i 10 år Grønland

Med i opstart af Lykkegårdsskolen i Kolding 1988

Udgav i 2021 bogen:

Med Grønland i hjertet

Skriv til mig på:

gdtolda@gmail.com

Udfordringens Forlag

- mere mellem himmel og jord